

Vergaderjaar 2016–2017

33 852 (R2023)

Wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap ter verlenging van de termijnen voor verlening van het Nederlandschap en enige andere wijzigingen

Nr. 51

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 november 2016

Met deze brief voldoe ik aan twee nog openstaande toezeggingen die ik heb gedaan tijdens de behandeling van het wetsvoorstel ter verlenging van de termijnen voor de verlening van het Nederlandschap (Kamerstuk 33 852) op 8 juni 2016 (Handelingen II 2015/2016, nr. 93, items 3 en 9). Daarbij heb ik u tevens toegezegd u voor de begrotingsbehandeling van Veiligheid en Justitie te berichten.

Naar aanleiding van het debat met de bijzondere gedelegeerde van de Staten van Aruba, dhr. Bikker, heb ik toegezegd u te informeren over de uitkomst van mijn overleg met de Adviescommissie voor vreemdelingen-zaken (ACVZ) over mogelijke advisering inzake de sinds 1 januari 2011 geldende dubbele taaltoets als voorwaarde voor naturalisatie in Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

De ACVZ heeft mij laten weten dat het debat zoals dat is gevoerd in de Tweede Kamer en het gevorderde stadium van behandeling van het wetsvoorstel ter verlenging van de termijnen voor de verlening van het Nederlandschap voor de commissie geen aanleiding vormen om advisering te initiëren. Ook zie ik zelf geen aanleiding om advies te vragen.

Naar aanleiding van de tijdens het debat aangehouden motie van het lid Marcouch (Kamerstuk 33 852, nr. 36), heb ik toegezegd u te informeren over een mogelijk uit te laten voeren onderzoek naar de voor- en nadelen van het hebben van een dubbele nationaliteit.

Ik kom tot de vaststelling dat er in het afgelopen decennium al relatief veel publicaties over dit onderwerp zijn verschenen. Omdat er al zoveel is geschreven over dit onderwerp zie ik geen meerwaarde in een nieuw

onderzoek. Ik geef u hieronder een beknopt overzicht van een aantal onderzoeken.

Ijpunten in de publicaties op dit gebied zijn een voorstudie van de ACVZ, getiteld *Verkenning meervoudige nationaliteit* en het daaropvolgende rapport van de ACVZ, getiteld *Nederlanderschap in een onbegrensde wereld*¹, beide uit 2008. Het rapport verkent onder meer het begrip loyaliteit en de implicaties van meervoudige nationaliteit aan de hand van strafrechtelijke of familierechtelijke procedures. De ACVZ heeft ten behoeve van dit rapport door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) ook onderzoek laten verrichten naar de samenhang tussen integratie en meervoudige nationaliteit. De studie van het SCP, getiteld *Dubbele nationaliteit en integratie*, dateert eveneens uit 2008. Het rapport bevat tevens een inventarisatie van de rechten en de plichten (die enigszins te herleiden zijn tot de voor- en de nadelen voor de burger) die uit het bezit van de Nederlandse nationaliteit voortvloeien.

Een vergelijkende studie tussen Zweden, Duitsland, Polen, Nederland en Turkije toont aan dat grote verschillen in nationaliteitswetgeving bestaan, die voortkomen uit historische ontwikkelingen.² Debatten over dubbele nationaliteit zijn niet uniek voor deze tijd noch voor Nederland.³ Een vergelijkende studie tussen Italië, Frankrijk, Nederland en Spanje toont het gebrek aan harmonisatie in nationaliteitswetgeving en de gevolgen die daaruit voortvloeien.⁴ Er is meer migratie tussen zendende en ontvangende landen die het hebben van een dubbele nationaliteit toestaan. Er is minder migratie tussen landen die het hebben van een dubbele nationaliteit niet toestaan.⁵

Ik ben mij ervan bewust dat een onderwerp als het bezit van meer dan één nationaliteit op een brede belangstelling kan rekenen. De oorzaak van het bezit van meer dan één nationaliteit is overigens divers. Meervoudige nationaliteit ontstaat in de meeste gevallen door geboorte uit ouders met verschillende nationaliteiten en in mindere mate na naturalisatie.

Het belang dat een staat erbij heeft dat zijn burgers geen andere nationaliteit bezitten, bestaat in de regel hierin, dat de betrekkingen tussen overheid en burger, de rechten en plichten die over en weer bestaan, vrij blijven van inmenging door andere staten. Het is immers onwenselijk dat een burger, die in Nederland woont, zich aan zijn verplichtingen jegens de Nederlandse overheid en samenleving kan onttrekken met een beroep op verplichtingen die hij jegens een andere overheid heeft.

Naar mijn mening zijn over het hebben van meer dan één nationaliteit inmiddels de onderscheidenlijke facetten voldoende inzichtelijk. Ik verwacht niet dat nader onderzoek nieuwe inzichten zal opleveren.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff

¹ Toegezonden aan de Tweede Kamer bij brief van 2 december 2008, Kamerstuk 31 803, nr. 1.

² Faist, *Dual citizenship in Europe, From nationhood to societal integration*, 2007.

³ De Hart, *Een tweede paspoort. Dubbele nationaliteit in de Verenigde Staten, Duitsland en Nederland*, 2012.

⁴ Vonk, *A Study on Changing Norms in Public and Private International Law and in the Municipal Laws of Four EU Member States*, 2012.

⁵ Alarian en Wallace Goodman, *Dual Citizenship Allowance and Migration Flow. An Origin Story*, 2016.